

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 6 kor — fl.	Félévre . . . 9 kor — fl.
Negyedévre 8 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fűtér Biedermann-palota földszint.
az udvarban hátul.

A képviselőház munkája.

A jövő évi állami költségvetés tárgyalását egy időre felfüggesztették. Szükségessé teszi ezt az, hogy a parlamentnek olyan kérdésekkel kell foglalkoznia, melyeket még ebben az esztendőben kell elintéznie. Széll Kálmán bizik a képviselőház mostani hangulatában és egyáltalán nem tart zavarától. Nem fél attól, hogy a képviselőház akadályokat gördít az útjába.

Pedig az elintézendő ügyek elég jelentősek s elég nagy számmal is vannak. Ilyenek: az állami beruházásokról szóló törvényjavaslat, a jövő év három első hónapjára szóló indemnitás, a két ujonejavaslat, és a horvát provizórium egy évi meghosszabbításáról szóló javaslat.

Annyi bizonyos, hogy az említett javaslatok mind olyanok, melyek igen komoly tárgyalást igényelnek. Olyanok, amelyekhez igen jelentős kérdések fűződnek és rohamos gyorsasággal való elintézésük nem válnék különös előnyére a haldokló országgyűlésnek. Főképp a magyar horvát kiegyezés

provizórikus elintézésének kérdése az, mely körül mélyreható viták várhatók, mert az utóbbi idők során Horvátországgal való viszonyunk rendjén több olyan esemény merült föl, mely szinte provokálja a komoly fellépést.

Az, hogy a magyar-horvát kiegyezés ügye a maga teljes egészében is majd a parlament elé kerül a regnikoláris deputációk munkálatainak előterjesztése alkalmával, egyáltalán nem ok arra, hogy most a képviselőház könnyelműen átnyargaljon a kérdésen, mikor annak fejtegetésére itt az alkalom.

A képviselőház egyébiránt ma a beruházásokról szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá, azután az indemnitásra és a többi, még ez évben elintézendő ügyre kerül a sor. Számítás szerint mind ez ügyek elintézésére elég lesz az idő e hó 21-ig, amikor megkezdődnek a karácsonyi és újévi szünetek.

Majd meglátjuk, hogy mennyiben válik be ez a számítás. Mi nem megyünk bele politikai jóslásokba s nem vágunk eléje az eseményeknek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Perezel Dezső elnököl. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök bemutatja Béli László képviselő levelét, a melyben arról értesíti, hogy a kézdívásárhelyi kerületében viselt képviselői állásáról lemond. Tudomásul vétetett.

Ezután a beérkezett feliratokat olvasták fel, közöttük Szeged szab. kir. város közönségének két rendbeli feliratát, u. m.: az önálló vámterület létesítése iránt, továbbá a nemzeti egyenjogúságról szóló 1868: XLIV. t.-cz. módosítása tárgyában. (Nagyon helyes! Felkiáltások a szélső baloldalon.)

Ezután Neményi Ambrus beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését az 1901-ik év három első hónapjában viselendő közterhekről és állam kiadásokról szóló törvényjavaslat tárgyában.

Következett most a nspirend, vagyis a több állami beruházás költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslatnak a tárgyalása.

Neményi Ambrus: Voltaképpen nem azt kellene megokolni, hogy a közönség ezt a javaslatot beterjesztette, hanem inkább azt kellene megokolni, hogy miért nem terjesztette be korábban. A közvélemény követeli, hogy az állam a mennyire a feuforgó pénzügyi helyzet engedi, nagyobb beruházásokkal járuljon hozzá az ipari pangásnak enyhítéséhez. Az 1901. évi költség-

V. László udvara.

Irta: Herczeg Ferencz.

Estebéd idején a kis király ott ül a budai vár képes termében, unottsággal a szívében. A falakról csatanyerő barna férfiak néznek le a bus szőke gyermekre.

A király nagybátyja, Ulrik melléje ül és irást tesz eléje.

— Ha niacs ellenedre ird alá kegyelmes öcsém.

László király a kezébe veszi a tollszárát, hogy odarajzolja a nevét, miként máskor szokta. De aztán egyszerre felemeli szőke, makacs Habsburg-fejét.

— Tudni akarom, hogy mi van ebben a levélben.

A kormányzó kedvetlenül méri végig királyi öcsését, majd gunyos meghunyászkodással mondja:

— Kegyelmes üzenet ama Hunyadi Lászlónak, hogy Nándorfehérvár végvárát adja a kezembe — adja a te királyi kezédbe... Igy végeztük el a futtaki országgyűlést.

A Hunyadi név hallattára egyszerre vérvöröslesz a király arca...

— Megint Hunyadi — mindig Hunyadi! A tanácsosok Hunyadi János bölcsességével példálózgatnak, a hegedősök a nagy Hunyadi csatáiról regélnek, a fiatal udvaroncok Hunyadi köntöst viselnek és a leányok Hunyadi Lászlóról suttognak.

A király nemrégiben szemtől szembe látta a nagy János ur fiát, a futtaki gyűlésen Kevély tartásu, hosszú termetű urfi. A nyaka olyan inas, mint a fiatal ménlós, az arca olyan barnapiros, a tekintete szurós, vakmerő mint a karvaly. Mikor felszólt a gyűlésen, izibe elcsendesedtek a különben oly lármás urak. A hangja metsző és erős, akár a jász kürté. Kissé akadozva beszél, katonás nyersséggel. De a mit három tudós püspök órákig tartó orációkkal se tud a közrendek kemény fejébe verni, azt ő egy talpraesett, a lovas életből vett hasonlattal tüstént megmagyarázza „édes magyar vezéreink“, miként a szürös nemeseket nevezi. Beszédközben egyszer a kardjára csapott, — egyszer pedig a halantékához

emelte a jobbját. Az urak főleg a közrendből valók, rajongó áhitattal nézték a barna kezét, melyen kötélnyi inak duzzadoztak és mely már nem egy pogány ebet lóditott be a pokol kapuján...

A kis király ezalatt elszomorodva kulcsolta össze a maga rózsáskörmű, keskeny két leánykezét. Csodálat, fájdalmas irigység és rettegés szállotta meg ingatag szívét. Hej, miféle búbajos mestersége van ennek a végvári kapitánynak, hogy így uralkodni tud az izgága nemzetségek fölött? — Minap a király meghagyta császárszékének, hogy készítsen neki szakasztott olyan ezüst inget, mint a milyet Hunyadi László visel.

— Hogy határoz az én kegyelmes öcsém uram a végvárak dolgában? — kérdezte most újból Ulrik ur.

A király elgondolkozott.

Tudod bátyám, hogy mit mondott Gara uram? Azt mondta: minden Hunyadi olyan, mint a farkas eb, amibe beleüti a fogát, azt nem tudja többet elereszteni, még ha akarná sem. Hunyadi László nem fogja átadni a várát!

ROSENBERG EMIL bazárában

BANKPALOTA CORBÓ MELLETT

a karácsonyi ajándékok gyönyörkötető halmaza közt
szenzációs modern játéktárgyak kaphatók
FONOGRÁF, (Távbeszélő.) ARISTONOK, GYERMEK
REFORMSZÉKEK.

vetésében 52 millió koronát tevő beruházás foglaltatik, természetesen, hogy azokról az új és rendkívüli beruházásokról, melyekről az előttünk fekvő törvényjavaslat szól, a költségvetés keretében intézkedni nem tudunk. A javasolt beruházásokról nem szólok. Azok mind egyike bőven van ismertetve. Mind a mellett általánosságban mondhatom, hogy a beruházások egyrésze, pl. az iskolai építkezések bizonyára a háznak egyhangú és rokonszenves helyeslésére számíthatnak. A most javasolt kiadásokat a költségvetés keretén kívül, de minden újabb kölcsön nélkül fogjuk eszközölni, kizárólag a pénztári készletekből.

Kérem a Házat a javaslatot általánosságban elfogadni. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Komjáthy Béla: Pártja megbízásából szól. A pártkonferencián beható tanácskozás alá vette azokat az indokokat, melyeket az előadó most elmondott a határozat mégis az, hogy elvi szempontból is a javaslatot visszautasítja. A költségvetésnek nem lehet az a célja, hogy meghatározza az irányt, amelyen haladni kell, hanem az, hogy megjelölje korlátokkal, melyen túl terjeszkedni nem lehet a költségvetésnek. A kormány nem tartja be az ígértét. Hol többet vesz be, mint a mennyi előíranyozva volt, vagy többet ad ki, mint a mennyi költségvetés szerint — kiadnia szabad lett volna. Mire való akkor a költségvetés? A kormány szerint semmi, legfeljebb arra, hogy valami alkotmányos hókusz-pókusszal megtéveszszék a nemzetet. Fájdalommal bár, de kénytelen kimondani, hogy a mai alkotmányos életünkben a budget csak czafrang. A kormány e kiadásokról régebben tudott, miért nem állította be a költségvetésbe? Csak azért, hogy komédiázhasson a fölöleggel. Engedje meg a t. képviselőház minden tiszteletem daczára, a melylyel az egyének iránt viseltetem, nekem határozott gyanum van arra nézve, hogy nagyon sok olyan összeg van előleg czímen elkönyvelve, a mely nem előleg többé, hanem végleges kiadás. Ezután mondja, ha valaki a pénztári kerületek terhére elég bátorsággal bír 31 és fél millió koronát megszavazni, első

sorban kötelessége tudni azon pénztári kerületek átlagát. (Helyeslés.)

Pártom, minden jogszerű, igazságos kiadást hajlandó megszavazni, azonban a javaslatban ezt még nem találja és így a javaslatot nem szavazzuk meg. (Hosszas éljenzés.)

Lukács László pénzügyminiszter: Komjáthy meggyanusítja a kormányt, hogy a pénztári készletek állapotáról nem hűségesen számolt be, hanem egy része el van sikkasztva!

Tóth János: Ez belemagyarázás!

Komjáthy: Nem áll! Nem mondtam! Ez egyszerűen nem igaz! Vegye tudomásul. (Nagy zaj!)

Lukács miniszter: Ha nem is azt mondta, de ez volt az értelme. Azt mondta, hogy előlegnek tüntet fel a kormány az állam pénztári készletében olyat, amit végleg adott ki. Ez nem irások meghamisítása s a pénztár készlet hűtlen kezelése volna.

Kiáltások a jobbon: Ez annyi, mint sikkasztás.

Lukács miniszter: A beruházásokat a kormány az idén tavasszal akarta megkezdeni, de el kellett halasztani. Ha már most a költségeket bevonnák a budgetbe, ismét el kellene halasztani a munkálatokat, míg a költségvetést letárgyalják az országgyűlés két házában s míg szentesítés alá terjesztik. Deficit veszedelméről nem lehet szó, mert a költségvetési év bevételei fődözik a kiadásokat. A miniszter azután részletesen ismerteti a javaslatot és elfogadásra ajánlja.

Komjáthy Béla személyes kérdésben tiltakozik a szavainak imputált insinüáció ellen.

A javaslatot erre a többség megszavazza.

A részleteknél Kossuth Ferencz figyelemzeti a kormányt, hogy ne legyen oly érzékeny az ellenzék tárgyilagos és igazságos kritikája ellen.

A javaslatot részleteiben is megszavazták.

Holnap a horvát provizoriumot tárgyalják.

Öngyilkosságok a hadseregben.

A miniszter jelentése.

— Távirat. —

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ma a képviselőházban olyan jelentést terjesztett be, a melylyel érdemes volna a képviselőháznak külön is foglalkoznia. Olyan tragikumot fejez ki ez a rövid jelentés, a mely magától beszél el rémtörténeteket. A miniszter jelentése elég lakonikus, száraz, pusztán az adatokra szorítkozik. Pedig minden egyes eset egy összeomlott életet jelent és a kétségbeesés egész világát fejezi ki. Előzetes kommentár helyett közöljük a miniszter jelentését szó szerint:

„Tisztelt képviselőház! A képviselőháznak 1891-ik évi december hó 7-én tartott ülésében tett ígéretemhez képest jelentem a tisztelt képviselőháznak: hogy az 1899—1900-iki szolgálati év folyamán a közös hadsereg magyarországi ezredjeiben 147 öngyilkosság és 68 öngyilkossági kísérlet; a magyar királyi honvédségnél pedig ugyanezen időszakban 49 öngyilkosság és 12 öngyilkossági kísérlet követett el.

Budapest, 1900. évi december hó 5-én.

Beadja:

Báró Fejérváry Géza s. k. m. k. honvédelmi miniszter.”

Tehát a közös hadseregben egy esztendő alatt száznegyvenhét öngyilkosság és ezenkívül hatvannyolc öngyilkossági kísérlet történt. A honvédségnél pedig negyvenkilenc öngyilkosság és tizenkét kísérlet. A jelentésben nem foglaltatnak benn azok a gondolatok, a melyek a tragikus és megdöbbentő adatok fölött a honvédelmi miniszterben támadnak.

Talán mégis a hadsereg intézményében, a bánásmódban van a hiba, a melyben a legénységet részesítik. S talán ez állapotokat valamelyes preventív rendszabálylyal, talán emberesebb bánásmóddal mégis enyhíteni, vagy megszüntetni lehetne. A honatyák jól tennék, ha kissé erre is gondolnának a hazabeszélés helyett.

— Lesz rá gondom hogy kitorjsem az obfogát! mormogta a karnányszó.

A király ezuttal szokatlan makacs volt.

— Jó volna, ha kikérnék a zászlós urak tanácsát, mondta, fontoskodó ráncokba szedve a homlokát.

Ekkor megnyílt az ajtó. Vidám kurjantás és zeneszó hallatszott. Furcsa csapat vonult be a komor terembe. Elöl koppantó jött, a király bolondja, aztán néhány lantos ember és főtucat ékes köntösű, virágpártás némbor. A leánycsapat megállott az ajtóban egyik kivált közülök és odalejtett a király elé; mélyen meghajolt, magába összesüpedve, mint a kigyó, úgy, hogy a homlokával a szőnyeget érintse, aztán egy gyors és kecses mozdulattal odadobta a kezében levő fátyolt László lába elé.

A leány messze, keletről jöhetett. A haja szén fekete volt, arcát és meztelen karját finom barna zománcsal futatta be a nap, a szemében is a déli nap perzselő heve csillámlott. Olyan volt, mint a karcsu, aranyárga, hódító virágok, melyek messzi puszták ingoványaiban virítanak.

Koppantó odaült a székes dobogóra és szokott arcátlansággal odakiáltott a királynak:

— Nyisd ki mind a két szemedet, kis komám!

A hegedűsök valami ősrégi havasföldi besenyő dalba kezdtek. Valami esodálatosan vad, vérforraló üteme volt a dalnak. Ha lehunyta volna az ember a szemét, azt képzelhette, hogy hallja a besenyő hadak zaját, amint véggszáguldanak a messi rónaságon. Az egyik hegedűs olykor olykor folytott rikoltást hallatott, ami úgy hangzott, mint a vérzomját türtöztetni nem tudó kopjás csatakiáltása.

A fekete leány fölemelte a két karját és különös, idegenszerű méltósággal, nosztelen párdücléptekkel körüllépett a termen. Az arca kipirosodott, a szemét félig lehunyta, a keskeny piros ajka pedig úgy vonoglott, mintha fájdalmat érezne. A karcsu teste lassankint ritmikus hullámszába jött, mint a fiatal pálmafa, mikor a forró szélviharral küzködik.

László király sápadt arccal, némán nézte a táncot.

Ekkor halkán megszólalt a kormányzó:

— Király uram, ha nem akarod aláírni a levelet, menjünk a táncterembe, az urak már együtt vannak. Ámbátor én azt hiszem, hogy kár volna még tovább rágódnunk a végvárok dolgán...

— Igen, kár volna, mondta rekedt hangon a király.

A kezébe vette a tollat és habozás nélkül, de remegő kézzel, odairta nevét az írás alá.

És sem a király, sem a hideg eszes Ulrik ur nem sejtették, hogy a tollvonásnak mi lesz a következménye. Elfogja metszeni Czillei Ulrik hazug torkát, levágja Hunyady László szép fejét és korai sírjába dönti a királyt. Mindezt egy éven belül. A véres éjszakában pedig, mely Magyarországra hárul, vakító fényű csillag születik meg: Mátyásnak, a gyűlölt, retteggett és irigylet Hunyady-ház királyi sarjának szerencse-csillaga.

POLITIKAI HIRKEK

Szell Kálmán miniszterelnök vasárnap a képviselőházban, a Ház pénzügyi bizottságának ülése után hosszabb kihallgatáson fogadta gróf Szapáry László fumei kormányzót és Mayländer volt fumei podestát. A miniszterelnök vasárnap este a szabadelvű párt klubjában is érkezett velük.

Lemondás a képviselőségről. Béli László országgyűlési képviselő Nagyküküllő vármegye főispánjává neveztetvén ki, már benyújtotta a képviselőház elnökségénél képviselői megbízásáról való lemondását.

A debreczeni föltaláló.

Ujabb érdekes adatok.

Lapunk vasárnapi számában a fővárosi lapoknak a gyufa feltalálójáról hozott téves közleményeire helyreigazító sorokat tettünk közzé. Ezeket most felelte érdekes adatokkal egészíti ki Mayer Emil, az István gőzmalom érdemes igazgatója alábbi, lapunkhoz intézett levelében, amelyet egész terjedelmében reprodukálunk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapjának 333 ik számában Irinyi Jánosra vonatkozólag megjelent adatokat bátorodom a következőkben kiegészíteni:

Irinyi József és Irinyi János édes testvérek voltak, az apjuk gazdatiszt volt báró Mandel Fiharmegyei birtokán, később egy 90 holdas kis tanyát vásárolt Vértes mellett és ott gazdálkodott haláláig.

János, miután tanulmányait Pesten, Bécsben, Berlinben, H. henheimban bevégezte Bécsben telepedett le, és ott találta fel a kénytelen gyufát, mely találmányát az ottani egyetemen be is mutatta.

Ösmerősei közé tartozott Rümer, egy akkori gazdag gyufagyáros, aki megtudván Irinyi János találmányát, felszóllította, hogy lépjen vele társaságba és megkínálta leánya kezével.

Erre Irinyi így szólt:

— Tithomat akarja megtudni?

— Igen — válaszolt Römer.

— No hát adjon két garast.

Miután megkapta a két garast, azt mondta Römernek: vegyen I schein krajczárért ezt, egy krajczárért emezt és egy krajczárért amazt (azokat az anyagokat, amire szükség volt), kavarja azokat így meg így össze és meg van a gyufa és most jó napot, azzal elment az akkor Bécsben lakó Baranyi családhoz és megkérte a Baranyi leányt. Kosarat kapott. E család rövid idő múlva Pestre költözött, Irinyi utánok; ez volt 1848 ban. A Baranyi leány máshoz ment férjhez, Irinyi János részére pedig Kossuth Lajos, az államköltségén egy vegyeseti laboratorumot állíttatott fel, de János ur különöz lévén, feléje sem ment s egy ideig gyufát gyártott s azokat olyformán árusította el, hogy a vevőket rendesen elkergette.

A szabadságharc után, miután az az apja és József testvére is meghalt, lejött az apja kis birtokára gazdálkodni,

ahonnan be-be járt Debreczenbe; ekkor — talán 1859 ben — kínáltatott meg Csának József és Szabó Lajos akkori gőzmalom igazgatók által a számvevői állással, amit el is fogadott.

A 60-as évek elején összeszólalkozván Csanakkal, ismét kihuzódott tanyájára.

Időközben a Baranyi leány övegy lett s János bátyáknak nem volt sürgösebb dolga, mint az övegy kezét megkérni és így 20 évi várakozás után még is az övé lett a Baranyi leány, akitől a még most is élő Lajos fia született.

A 70 es években az akkor keletkezett „Tisza“ biztosító-társasághoz jött, annak tönkrementje után ismét az István gőzmalomhoz jött és tőlünk a 80 as évek végén munkaképtelensége miatt ismét fiaihoz, a Vértes melletti tanyájára ment vissza és ott a 90 es évek elején meghalt.

Genialis fejű, de különöz a szó szoros értelmében volt. Szive kitünő, kedélye, ha nem különczödött, páratlan, emlékező tehetsége óriási volt.

Mayer Emil.

VIDÉK.

Amerikai szélhámosság. A Felvidéket — mint kassai tudósítók írja — ujabb időben egészen elárassztották Amerikából keltezett levelekkel. Ezekben a levelekben pályázati hirdetmény foglaltatik, melyben J. Carmen professzor közbirré teszi, hogy a Modern tudományok akadémiájában több közönséges levelezői állás üresedett meg, melyre pályázhat mindazon honpolgár, a ki legalább az elemi iskolákat elvégezte, a ki előleges költség fejében 5 koronát beküld a professzornak. Az állással évi 1000 korona fizetés jár. Tele van még a hirdetmény mindenféle csábító igérettel, ugy, hogy sok tudatlan ember felül neki. Nem ártana, ha a hatóságok figyelmeztetnék a népet, hogy ne adjanak hitelt a csaló professzornak.

Betöréses lopás. Hajdu-Szoboszlón betöréses lopást követtek el a napokban Gulácsi Miklós ottani lakos kárára. A betörők éjnek idején az utcai szoba ablakát betörték, behatoltak a szobába s onnan az összes ágy- és ruhaneműeket ellopták. A kár felülhaladja a 350 koronát. A tettesek ez idő szerint ismeretlenek.

Vakmerő betörés. A szomszédos Hajdu-Dorog községben az elmúlt éjjel vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek. A káros Papp József, kinek utcai lakása ablakát feltörték, behatoltak a szobába s ott mindent össze-vissza forgattak s minden elvihető tárgyat elvittek, amit pedig nem bírtak elvinni, azt a használhatatlanságig összetörték. Az ellopott holmi nagyobb része ágy- és ruhaneműből állott. Érdekes, hogy a házbeliek, kik a szomszédos udvari szobában aludtak, a történetekről semmit se tudtak. A kár felülmuja a 400 koronát. Ez alkalommal a szomszédásban levő Lelész János gazdálkodótól a lószerszámot is elvitték. Mint az eddigi vizsgálat kiderítette, a betörést kóbor cigányok követtek el, amennyiben a lopást megelőző napon a

községben kóbor cigányok barangoltak s a lopás elkövetése után egy sem volt a községben. Az ottani csendőrség a tettesek kiderítése végett az intézkedést megtette.

A vihar áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Óriási szélvihar és havazás volt néhány nap előtt. Erdély észak-keleti részén, a mely — mint nekünk írják — nemcsak a házakban, hanem emberéletben is nagy pusztítást okozott. A vihar reggel kezdődött. Később havazni is kezdett, úgy hogy délután már nagy hótömegeket hordott össze a szél egyes helyeken. Disznód, Csür, Retinár és Rüss községeket érte a vihar legjobban, mely községek egymás közelében a havasok alján fekszenek. Estefelé már oly erővel tombolt a vihar, hogy tövestől tépte ki a fákat. Az emberek behuzódtak a lakásukba s mindenki remegve várta a vihar lecsöndülését.

Este 9 órakor tört ki a vihar legnagyobb erővel. A mi csak utjában akadt, azt elsöpörte. A szalmából készült háztetőket mint a pelyhet szakgatta föl és vitte to ább, a község szélén levő házakat pedig romba döntötte. Disznódon a templom tornyát ledöntötte, Resináron pedig a fából készült templomot földöntötte. Disznódon Bacsó Ádám, Kelemen Mózes és Elekes Antal házaikat teljesen rombadöntötte a vihar. Bacsó Ádám neje és két kis gyermeke a romok alatt lelték halálukat, Kelemen Mózes pedig a ház falának megtámasztásával foglalkozott, a mikor a háztető lezuhant és maga alá temette Kelement, a ki életét vesztette.

Hasonló dolog történt Resináron, a hol Hanus Ádám és fia vesztették életüket, továbbá Rchieb Guasztáv és Jahn Pétnr szintén a vihar áldozatai lettek. Rüssön a legnagyobb vihar közben kigyuladt Stroja Ilés szalmaföldű háza. Szerencsére már ekkor erősen havazott s e miatt a szél által széthordott szikrák máshol nem okoztak kárt.

Csür községből Dör Tamás és Tóbiás Miklós még a vihar keletkezésekor kimentek az erdőbe fáért, ez a két ember azóta nem tért vissza. Valószínű, hogy a két embert a vihar besodorta valamelyik vizmosásba és ott lelték halálukat. A vihar csak másnap hajnalban szűnt meg. Az említett községekben alig maradt épület, mely meg nem rongálódott volna, ezenkívül a lábas jószágok közül is sok pusztult el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A pörös „Kis mama“. (Fővárosi tudósítónktól.) Érdekes színházi pör kerül legközelebb tárgyalásra a budapesti törvényszöknél. A Réthy és

Valentin föle ezinházi ügynökség már régebben megszerezte a „la petite mére” színmű kizárólagos előadási és fordítási jogát egész Magyarországra. Mégis a Vigszínház, mely a darabot nagy sikerrel színrehozta, nem a nevezett színházi ügynökségtől, hanem Eirich bécsi ügynöktől szerezte meg az előadás jogát. Erre Réthyék dr. Gleichmann Lajos ügyvéd útján szerző jog bitorlását bepörölték a Vigszínház és a darab előadásának betiltását is kérték. Minthogy azonban a Vigszínház jóhiszeműleg szerezte meg Eirichtől a darabot, a betiltás kérésétől dr. Gleichmann elállott utólag s most csupán a tantiemek erejéig tartja fenn a keresetet. Színházi körökben érdeklődéssel néznek a pör kimenetele elé.

Rabló az esküdtzék előtt.

Esküdtzéki tárgyalás.

Debreczen, 1900 decz. 10.

Az esküdt bíróság Szücs Miklós elnöke alatt ma kezdte meg ifj. Rostás Ádám bűnyüének tárgyalását. Az esküdtzék tagjai lettek: Lamberger Ignác, Zimmermann Gyula, Sporzon Pál, Kovács Lajos, Des Combes Henrik, Gál Elek, Ujvári György, Palfy József, Szendrei Ferencz, ifj. Maklári József, Nagy Elek, dr. Lőkovicz Márton. Pót esküdték: Beke László, Váray József.

Elnök felolvassa a vádiratot. Eszerint ifj. Rostás Ádámot az a vád terheli, hogy múlt év augusztus 21-én Kolompár János szekerét az egyeki országúton János nevű társával együtt megállította, Kolompárt és Amália nevű 3 éves kis leányát megszurkálták és 85 frtot tartalmazó pénztárczáját elrabolták.

Vádolt: Az általános kérdésekre eladja, hogy anyját Balog Marinak, apját id. Rostás Ádámnak hívják.

Elnök: Vallomása eltér a vizsgáló bíróság előtt mondottaktól, mert ott nem ezeket nevezte meg szüleinek.

Vádolt: De most az igazat mondtam.

Elnök: Nem lehet. Maga azt vallotta, hogy Rostás Mari a maga szeretője, így pedig a testvére lenne.

Vádolt: Erre nem tudok felelni, kezét csókolom.

Elnök: Megértette mivel van vádolva? Bűnösnek érzi magát?

V.: Én ártatlan vagyok, nem úgy volt az, ahogy ott le van írva.

E.: Mondja el hát az esetet. Figyelmeztetem, hogy csakis az igazat adja elő.

Vádolt: Az egyeki faluvégi kocsmában össetalalkoztam egy János nevű cigánnyal, továbbá Kolompár Jánossal, feleségével és 3 éves leányával. Kolompár és János cigány alkut kötöttek ottan János cigány lovára és a vevő pálinkát meg sört fizetett áldomásul. Ennek a révén, minthogy mind cigányok voltunk, össze barátoktunk. Ivás közben Kolompár dicsőkedve mutogatta pénztárczáját, hogy sok pénze van.

Együtt mentünk el a kocsmából, azután elváltam Kolompár felült családjával a kocsira. Mikor már kissé elhaladt, János cigány a kocsi után küldött, hogy mondjam Kolompárnak, várja meg, mert valami beszélni valója van vele. Nem tudtam, hogy Kolompárt megakarja rabolni, teljesítettem kívánságát. Csak aztán láttam, hogy Kolompárt az előttem ismeretlen János cigány megtámadta. Én Kolompár segítségére siettem és ha én ott nem vagyok, bizonyosan meghalt volna.

Elnök: De Kolompár azt mondja, hogy maga János cigánynak segített.

Vádolt: Ne tessék hinni kérem, az csak cigány hazugaág, amit Kolompár beszél.

Kolompár János tanu kihallgatása.

E.: Ismeri ezt a vádlottat?

Kolompár: Igen! bár soha se ismerem volna meg. Ez állott a kocsim elé az országúton. A társa János cigány pedig megtámadott késsel, a fejemet három helyen megszurta. A feleségem segítségemre sietett, de eközben a karján levő kis leányomat megszurkálták s így neki a gyermekemet kellett ápolnia.

Ekkor a kocsiról lehuzták. Ifj. Rostás Ádám bottal felpeczkelte az államot, János cigány pedig megmozdított, pénztárczámat elvette és ezzel elszaladt. Az eset után néhány nappal megismerem ifj. Rostás Ádámot, mikor ő meglátott, elkezdett szaladni, de elfogtuk. János cigányt azonban nem tudták feltalálni.

Szembesítéskor úgy a vádlott, mint Kolompár fenntartják vallomásukat.

Elnök: Kolompár uteszi az esküt arra, hogy igazat vallott.

Kolompár: Igen.

Vádolt: Nem igaz az. A cigány meg esküszik egy vereshagyomásra is. Milyen halálatlan. Én mentettem meg a biztos haláltól és mégis rám akarja tenni a vizes lepedőt.

Több tanu kihallgatása után a tárgyalás folytatását holnap reggel 9 órára kellett halasztani, mert id. Rostás Ádám koronatanu olyan részegen jelent meg, hogy nem lehetett kihallgatni.

ÜJDONSÁGOK.

Ujabb rablótámadás.

Debreczen, decz. 10.

Vasárnap éjjel tíz óra tájban ujabb és vakmerő módon végrehajtott rablótámadás történt Debreczenben.

Horváth Ferenczet, a Papp testvérek özég segédjét támadta meg két marczona kinézésű ember. Hurkot vetettek a nyakára, megkötözték, a száját betömtek s pénztől megfosztották. Az eset részletei a következők:

Horváth Ferencz szabósegéd a Papp testvérek előnyösen ismert férfiszabó cégénél van alkalmazásban. Vasárnap este egyik barátjával a Kossuth-utca végén lévő Lókody-féle kocsmában vacsorált. Tíz óra körül távoztak el. Beszélgetve, csendesen haladtak a Horváth barátja lakásáig s ott elváltak. Horváth visszafordulva a Domb-utcán levő lakása felé tartott. Utja a sötét Kigyó-utcán vezetett keresztül. Gyanútlanul haladt, mikor gyors léptek zaja ütötte meg fülét. Éppen visszaakart fordulni, hogy megnézzze, ki jön utána, mikor hirtelen egy kötél csapódott feléje s a másik pillanatban már hurok szorult a nyakára.

Ketten voltak az utonállók. Erős, magas termetű, szurtes csavargók, akik közül az egyik hátraszorította kezét s betömte a száját, amíg a másik ezalatt a zsebeit kutatta át. Ezután durván és fenyegető hangon követelték Horváthtól, hogy adja át mindenét, mert a zsebében talált két korona 30 fillért keveselték, míg végre, mivel Horváthnál sem több pénz, sem ékszer nem volt, a hurkot levették a nyakáról és halállal fe-

nyegtették, ha szólni, vagy segélyért kiáltani mer.

— Utánunk ne merj jönni kutya — mondották — mert lelövünk!

Horváth megakart lenni, hogy a rablók hová mennek, de szándékát ezek észrevették s visszafordulva üldözni kezdték Horváthot, aki elmenekült ugyan előlük, de egészen kimerülten, az izgalmaktól összetörve érkezett haza. Tegnap jelentést tett az esetről a rendőrségnek s a rablók által rajta elkövetett kegyetlenségek helyeit is megmutatta. Horváth valóban csak erős természetének köszönheti, hogy a brutális támadásból így is megszabadulhatott, mert egy gyengébb idegzetű emberre alighanem végzetessé vált volna.

* Darányi miniszter köszönete a debreczeni gazdákhöz. Mikor Darányi miniszter ellen a Pester Lloyd erős támadást intézett, az ország gazdasági egyesületei egymásután siettek bizalmukat kifejezni. Ezek között volt a debreczeni gazdasági egyesület is. A bizalmi nyilatkozatra Darányi földmivelésügyi miniszter most az alábbi hiven reprodukált köszönő levelet intézte a debreczeni gazdákhöz:

Nagyságos Elnök ur!

Folyó évi augusztus hó 31-én kelt éppoly nagybecsű, mint lekötelező szíves megemlékezéséért fogadja a tisztelt Egyesület minden tagja hálás köszönetem nyilvánítását azon kéréssem kapcsán, hogy engemet hathatós támogatásában és szíves bizalmában továbbra is megtartani méltóztassák.

Fogadja Nagyságod tiszteletem őszinte nyilvánítását,

Darányi Ignác

* Eljegyzés. Gyetmári János asztalossegéd eljegyezte Szegedi András megyei hajdu leányát: Juliskát.

* Gazdasági ismétlő iskola Debreczenben. Csáky Jánosnak, a debreczeni gazdasági egyesület tagjának ama nagyfontosságú indítványát tárgyalta legutóbbi ülésében a gazdasági egyesület, amely a debreczeni gazdasági ismétlő iskola felállítását célozza. Az indítványban, mely az egyesületben igen kedvező fogadtatásra talált, hosszan fejtegeti, hogy míg az ország különféle helyein immár 1125 ilyen iskola van, addig a gazdasági téren első helyen álló Debreczenben még eddig híre hamva sincs. Pedig az ilyen iskolára, ahol a földmivelő pályára lépők gazdasági szakismeretek és kertészeti oktatásban részesülhetnek, éppen Debreczenben lenne szükség. A város könnyen hozhatna erre a célra is áldozatot. A jövedelem nélkül álló régi kertészeti együleti területből átengedhetne 27 hold földet s azokból a büntetés pénzekből, amelyek a mezőrendőri törvény végrehajtásánál befolytak egy részt a célra is juttathatna a város. Az in-

Üzletem áthelyezése
miatt

KARÁCSONYI és UJÉVI LÁMSÁNDOR
ajándékok
leszállított árban
kaphatók
üveg és porcellan üzletében,
DEBRECZEN.
Piac- és Hatvan-utca sarkán.

ditványozó végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Mondja ki a gazdasági egyesület, hogy Debreczenben a gazdasági ismételő iskola felállítását sürgős szükségnek tartja; állapítsa meg a létesítés módjait; keresse meg a városi tanácsot, hogy a törvény és miniszteri rendeleteknek tegyen eleget s a gazdasági ismételő iskolát, mint a gazdálkodó közönség sürgős óhaját már a jövő iskolai évre nyissa meg; egyidejűleg keressék meg a kir. tanfelügyelőt, hogy a gazdasági egyesület ezen törekvését támogassa”.

A gazdasági egyesület választmányja egyhangulag elfogadta az indítványt s az előkészületekre bizottságot küldött ki, amelynek tagjai lettek: *Rickl Antal, Lengyel Imre, Polgári Bálint, Horváth István, ifj. Kertész János, ifj. Sporzon Pál és Rácz Lajos.*

* Az iparosságok szakrajztanfolyama. Az iparosságok szakrajztanfolyamának felügyelő bizottsága arra kérte a városi tanácsot, hogy a város által a tanfolyam részére adott évi 600 korona segélyt emelje fel 1200 koronára. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság azonban kimondta, hogy bármennyire is méltányolja a tanfolyam buzgó törekvését és sikeres működését, a város pénzügyi helyzetére tekintettel nem javasolhatja, hogy az évi segély 1200 koronára emeltesse fel.

* Debreczen város a Vörösmarty szobrára. A Vörösmarty szobor bizottság megkereste Debreczen város tanácsát is, hogy a Vörösmarty szobor javára a város hozzájárulását megyerje. A tanács ezen megkeresést kiadta a jog és pénzügyi bizottságnak véleményezésére. A bizottság tegnap délután Vecsey Imre tb. főjegyző elnöke alatt tartott ülésének határozatából kifolyólag azt javasolja a városi tanácsnak, hogy Debreczen város kétszáz koronával járuljon hozzá a Vörösmarty szobor létesítéséhez s ezen összeget a jövő évi költségvetés terhére folyósítsa.

* Véres támadás férj és feleség ellen. A Vár-utca és Nyomtató-utca sarkán Földi Dániel a fűszerüzlet mellett bor és pálinka kiméréssel is foglalkozik. Vasárnap este is sok vendég volt az üzletben. Földi és neje látták el itallal őket. Ugy nyolcz óra tájban négy ember vetődött be a bormérésbe, a kik már valahol jól elmulathattak, mert ugyancsak hangosan foglaltak helyet egyik asztalnál. Parancsoló hangon kérték a bort és éktelen lármát vittek véghez.

Az üzlettulajdonos neje oda is ment a kompánia asztalához és szelid hangon megszólalt:

— Kérem, csendesebben tessenek mulatni, mert más vendég is van itt és én nem akarom, hogy a láрма miatt eltávozzanak.

— Micsoda? — ugrott fel a mulatók egyike. — Pénzemért ugy mulatok, a hogy nekem tet-zik. *Fogja be a száját, mert én hentes vagyok és igen jól értek a disznóöléshez.* Az asszony a szavakra erélyesebben lépett fel a távozásra kérte őket. Erre vérszemét kapott a négy ember s mintha adott jelre tennék, hirtelen kést rántottak s mire az asszony védekezésre gondolhatott volna, egyikük hirtelen a baloldalába ütötte

a kést. A megsérült nő éles sikoltással rogyott össze s vére patakzva omlott oldalából. A háttérben foglalatokodó Földi előrohant a sikoltásra és menteni akarta feleségét, de a vezdemes támadók őt is késsel fégadták. Egyik szurás a száját metszette fel annyira, hogy a fogai is kilátszanak; a másik kezén sebezte meg az üterekhez közel. Ezenkívül fején is súlyosabb szurást szenvedett. A támadók elsiettek mert az előhívott rendőr nem tartotta szükségesnek a rendőrséghez kiérni őket, mivel egyet közülök ismert.

* A járásbiróság és a városi hatóság. Debreczen közigazgatási bizottsága értesítette Debreczen város tanácsát, hogy a járásbiróságnál fennálló s a jogszolgáltatást hátráló bajok orvoslására feliratot intézett az igazságügyminiszterhez s egyben arra is kérte a tanácsot, hogy törekvését hasonló szellemű felirattal pártolja. A tanács kiadta ezen megkeresést a jog- és pénzügyi bizottságnak, amely konstatálva, hogy a jogkereső polgárság érdekében a járásbiróságnál fennálló adminisztracionális bajok szanálása feltétlenül kívánatos, egyhangulag hozott határozattal javasolja a tanácsnak, hogy az igazságügyminiszter előtt a város hatósága is felirattal pártolja a közigazgatási bizottság törekvését.

* Drága multság. Tegnap este a szatmári vonat Debreczen és Haláp közt hirtelen megállott. — Az utasok megrémülve ugráltak ki a kocsikból, hogy mi baj történt. Csakhamar kiült, hogy egy másodosztályú kocsi két ur egyéb szórakozás híján meghuzta a vészféket s ezért állították meg a vonatot. A két ur ezt a kis multságát drágán fizette meg. A debreczeni állomáson husz korona büntetést kellett nekik fizetni s csak azután utazhattak tovább. Egészen bizonyos, hogy a további uton már nem szereznek maguknak hasonló multságot.

* Elveszett tegnapelőtt egy Foxtier kölyök kutya. Aki Hatvan-utca 37. szám alá viszi, illő jutalomban részesül.

* Alföldy Károly tánciskolájában a második tanfolyam decz. hó 12-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán: Péterfia-u. 2. szám.

SZÍNHÁZ.

Fesztli Árpád itthon. (Fővárosi tudósítónktól.) A magyar művészvilágnak egyik legnépszerűbb alakja, Fesztli Árpád feleségével, Jókai Rózával a múlt évben Olaszországba költözött és azóta Firenzében lakott. A művész, aki külföldön is becsületet szerzett alkotásaival a magyar névnek, nemsokára ismét visszatér. Februárban jön haza, hogy azután végleg itthon maradjon. Különben a művészre itthon nagy feladat vár. Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter megbízásából összefogja gyűjteni az egész országban a magyar motívumokat, hogy azokat felhasználni és értékesíteni lehessen a magyar műparban és az iparoktatásban.

Mándoky Béla jubileuma. — Mándoky Béla, a debreczeni társadalmi élet kedvelt tagja, ma ünnepli meg színpadra lépésének negyven

éves jubileumát. Az előadás iránt érthető érdeklődést tanúsít a közönség s ma telt ház publikuma részese a színpad világának e jeles tagját megérdemelt ovációban.

TÁVIRATOK.

Orvosnövendék és grófnő házassága.

Kassa, decz. 10. A szomszédos Bácsán szombaton kötött házasságot Feldmann Jakab orvosnövendék Taraffe Heléna grófnővel, Mattencloit báró elvált nejevel. Tanuk voltak a vőlegény részéről testvérbátyja, a menyasszony részéről két honvédtiszt. — Egyházi esketés a menyasszony kívánságára a jövő hónapban lesz Miskolczon.

Negyedmillió sikkasztás.

Budapest, decz. 10. Zamiresku Tódor, a román külügyminisztérium könyvelési főnöke — mint Bukarestből távirják, — negyedmillió frank elsikkasztása után megszökött.

Letartóztatott kereskedők.

Nagyvárad, decz. 10. Arányi és Roth divatárú cég 58 ezer forint passívával csődbejutott. Az a gyanu merült fel ellenük, hogy az árukat átcsempészték az ujonnan nyitott Róth Gyula és Henrik cég üzletébe. Mindkét főnököt letartóztatták.

A tordai pénzhamisítók.

Kolozsvár, decz. 10. A tordai pénzhamisítók póre ma kezdődött meg. Pásztóy és Csongvay földbirtokosok egymásra tolják a bűnösséget. Csongvay többször idegesen kiült fel: Mind összeesküdtek ellenem.

Együtt a halálba.

Szabadka, decz. 10. Brand Henrik malomtulajdonos neje Apatinban gyógyíthatlan betegsége miatt öngyilkossá lett. Tizenegy éves leányát magához kötötte s ugy ugrott a Dunába.

Ének a vérpadon.

Budapest, decz. 10. Svédországban Nordlungot, a ki egy hajón borzalmas gyilkosságot követett el, ma kivégezték. Mikor a vérpadon a tőkére tette a fejét, zsoltárokat énekelt.

Elhunyt tábornagy.

Budapest, decz. 10. A közös hadsereg tábornoki karának egyik legismertebb alakja: Murai és kőröstarcsai Török Ferencz nyugalmazott tábornagy, a magyar csendőrség első országos főfelügyelője, tegnap hetvenéves korában elhunyt a fővárosban. A tábornagyot most harmadéve szélhűtés érte és azóta egyre ágyban feküdt. Nyolcz nappal ezelőtt meghalt a leánya, Török Márta s ez a szomorú eset végleg megtörte az agg katonát. Halálát özvegye, tarcsai Vér Róza és fia, Béla, a bécsi Terézianum növendéke gyászolja. Az elhunyt eltakarításáról a m. kir. honvédelmi minisztérium gondoskodik, mely a temetés rendezésével az Entreprise-intézetet bízta meg. A diszes ravatalt ma fel is állították az Entreprise emberei az elhunynak Budán, Lovas-ut 4. sz. a, levő lakásán. Onnan lesz a temetés nagy katonai pompával

LEGUJABB karácsonyi ajándékok Weisz Adolf

legszolidabb szabott árak mellett

posztókereskedőnél
szerezhető be
Kossut-utca
Takarék-pénztár
épület.

holnap, kedden délután háromnegyed 3 órakor. A megboldogultat a kerepesi-uti temetőben helyezik örök nyugalomra.

Kivégzés.

Budapest, decz. 10. Lemberghől táviratozzák: Ma reggel 8 órakor kivégezték Bekierski Feodor 23 éves napszámost, akit egy Wojtun nevű 26 éves házfelügyelő és egy Forok nevű 10 éves lányka meggyilkolásáért kötélhalálra ítélték.

Vörösmarty-ünnepély Bécsben.

Budapest, decz. 10. A bécsi magyarok Vörösmarty-ünnepélye december 9-én folyt le a nagy költőhöz méltó hazafias szellemben. A bécsi magyar iparoskör által rendezett ünnepélyen nagyszámu közönség jelent meg és az elnöki megnyitó beszéd után feszült figyelemmel hallgatta Darvas Aladár alkalmi beszédét, melyben Vörösmarty írói és hazafias működését jellemezte. A nagy tetszéssel fogadott emlékbeszéd után Várady Lajos Kozma Andor alkalmi költeményét olvasta föl, mely után a jelenlévők a „Szózat“-ot énekelték el. A tagok még sokáig együtt maradtak és ünnepélyes hangulatban töltötték néhány órát. A megjelent bécsi német vendégek gyönyörködve szemléltek a magyarok lelkesüléseit.

Krüger utja.

Hága, decz. 10. Vilma királynő kijelentette Krügernek, hogy most teljességgel lehetetlen interveniálni. Bejds ezért lemondott livádisi utazásáról. Krüger szerdán két napra Amsterdamba utazik.

Öngyilkos aggastyán.

Budapest, decz. 10. Nagy megilletődést keltő öngyilkosság történt ma délelőlt a városligeti Artézi-fürdőben. A főváros kereskedői körének egy jól ismert és nagy tiszteletben tartott tagja, Mandl Adolf gyapju kereskedő az öngyilkos. Hetvenöt esztendő volt az öreg ur, özvegy ember és amióta visszavonult az üzletől, az Andrássy ut 64. számú házában lakott egyetlen leányával, dr. Fülöp Károly ügyvéd feleségével. Az öreg uron hozzátartozói semmi olyat nem vettek észre, amiből öngyilkos gondolatokra következtethettek volna és így ma sem tűnt fel az, hogy Mandl Adolf már kora reggel elhagyta lakását azzal, hogy fürödni megy. Tényleg kiment az Artézi-fürdőbe, ott kabinat nyitattott magának. Mikor azonban egy óránál is tovább nem jött elő, a fürdő személyzete rátörte a kabin ajtaját. Az öreg ur a kádban ült teljesen levetkőzve és a vizet akkorra már egészen pirosra festette a nyakából patkózó vér. A kád mellett egy éles tyukszemvágó kés feküdt, azzal vágta

el Mandl a nyakát. Orvosi segély már hiabavalóan bizonyult és habár a mentőket is tüstént rekvirálták, azok sem segíthettek az öngyilkos aggastyánon. A rendőrség közgei a fürdő asztalán egy levelet találtak, amelyben Mandl öngyilkosságának okául gyógyíthatatlan betegséget emleget.

A rossz házaselet vége.

Budapest, decz. 10. Lohn József kovácssegéi nem a legnagyobb egyetértésben élt feleségével, Roschko Annával, egy szemrevaló buszonkilencz esztendő menyecskével. Tegnap este is összekaptak valamin és ez az asszonyt annyira ekeserítette, hogy mikor magára maradt, gyufaoldattal megmérgezte magát. A szomszédok azonban idejekorán észrevették az asszony cselekedetét és a mentőkért telefonáltak. A mentők menten gymormosást alkalmaztak és utána be szállították a Rókus kórházba.

Budapesti tőzsde.

Budapest, dec. 10. Buza ápr. 7.43. — Rozs ápr. 7.16. — Zab ápr. 5.58. — Tengeri máj. 4.91.

VEGYES.

Modern szobaleány. Egy kopenhágai kereskedő valamelyik dán naplópapban apróhirdetést tett közzé, melyben szobalányt keres. Természetesen halomszámra kapta az ajánlatokat, különösen ezek között érdekes a következő levél:

Tisztelt Uram! Felajánlom szolgálómat. Tudok mindent, ami a szobalányi teendőkhöz tartozik. Azonkívül pedig taníthatom zongorázásra is a gyermekeket, értek a fésüléshez is és így a nagysága fodrásznejét is pótolhatom, továbbá mintaszerűen mosok és vasalok. Huszonhét éves vagyok, izléseesen öltözködöm, kerékpározom, zongorám is van és azt hiszem, szívesen hallgatják majd a játékomat, különösen népdalokat szeretek zongorán előadni. Kitűnök a bizonyítványaim. Nem jár senki sem rosszul, ha szobalánynak vesz.

Fogadáson nyert férj. Érdekes házasságot kötöttek a minap Louisvilleban. Még az amerikai elnökválasztók választása előtt egy Rathbone nevű fiatal ember fogadást kínált arra, hogy Bryan fog győzni. Kijelentette, hogy önmagát teszi kockára két font bonbonnal szemben, ha elvesztené a fogadást. Bertrand Anita tartotta a fogadást és meg is nyerte. Rathbone gazdag, a leányka fiatal és szép; fogadás nélkül is egymáséi lehettek volna, de így regényesebb.

Menyasszonyszöktetés Mezőturon.

— Saját tudósítónktól. —

Mezőtúr, december 9.

Eddig szerbek és oláhok között volt divatban, hogy a szerelmes legény, ha a leány szülei a házasság elé akadályokat gördítettek, lovára kapta szive választottját

és saját tanyájára vágatott vele, ahonnan csak néhány heti együttléás után mert el a leány szüleihez kikérni a szülei áldást.

Ugylátszik a mezőturi ifjak is kezdik eltanulni a szerbek és oláhoktól a szülei beleegyezés ily furfangos modoru elnyerését.

Egy jó módú mezőturi gazda fiát megakarván házasítani, megkérte számára B. jó módú gazda leányát. A szülők s ezek jóakaratu kényszere alatt a leány „igen“ t mondott. Megtörténik az eljegyzés. A jegyesfeleket már kétszer kibírdették a templomban, midőn a leány szülei egy szép reggelen csak hült helyét találják leányuknak.

Keresik mindenütt, de a friss sárban csak lónyomokat találtak. Kétségbeesetten jutnak arra a gondolatra, hogy leányukat valami lovas ember rabolta el.

Az elveszett leány csak harmadnap mulva került meg, amikor is az aggó szülők előtt egy másik legénynyel jelent meg s pirulva vallotta be, hogy ő csak elrablóját szereti, s hogy elraboltatása az ő előleges beleegyezésével történt.

Rablógyilkosság áldozatai.

— Saját tudósi ónktól. —

Farkasd községben vakmerő rablógyilkosság történt e hó 8-án virradóra. Juhász Illésné, egy 60 éves öreg asszony és ennek cselédje, Borbás Jánosné estek — mint levelezőnk írja — a gyilkosság áldozatául. Juhászné gazdasszony volt. Férje halála után pénzzé tette minden vagyonát s a kölcsön adott pénzeinek kamataiból élt. — A magánosan élő asszony egy távoli rokonát, Borbás Jánost és ennek feleségét tartotta magánál.

Pénteken este Borbás négy zsák buzát vitt el kocsin a szomszéd községben lévő gözmalomba, hogy azt megörlesse. Hajnal felé tért vissza Borbás a malomból a liszttel, s a mikor a lovakat kifogta, lement a szobába, ahol előbb feleségét szólította, mivel pedig az nem felelt, lámpát gyújtott. Amint világosság támadt, s szobát feldulva, Juhásznét pedig átmeteszett nyakkal, iszonyu vértócsában a földön fekvő halva találta. A megrémült ember ezután a felesége után kiabált s miután ezt nem találta sehol, elfutott a község házára, ahol elmondta, mi történt. Eközben fölhámozta a szomszédokat is, akik csakhamar összefutottak a br-zalmas eset színhelyére.

Az előjáróság kocsit küldött a szomszéd községben levő csendőrségért, mely csakhamar megérkezett. A csendőrségnek gyanussá vált, hogy Borbásné eltűnt a házból, amiért aztán Borbást érizet alá vették. Még aznap megtalálták Borbásné holtestét a község szélén egy kutban. A nyomozást ekkor más irányba terelte a csendőrség, de a tetteseket eddig nem sikerült kézre keríteni. Borbás állítása szerint Juhásznénál mindig volt 300—4000 forint, amit a kölcsönkérők részére tartogatott. Ezt a pénzt a gyilkosság előtt való nap vitte el egy Borbély András nevű ember, a ki adósa volt Juhásznénak. A csendőrség most ez irányban nyomoz.

MULATTATÓ.

Tultesz rajta.

— Hájis gyáros, akinek most két milliója van, úgy kezdte az életét, hogy fillér sem volt a zsebében.

— O, nekem még zsebem sem volt.

Csábitó.

Ifju: De hiszen a leány, akit nekem ajánl, nagyon vén.

Házasságsszorzó: Annál jobb. Legalább sohasem fogja önnek szemére vethetni, hogy önnek áldozta fel legszebb éveit.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

A szép asszony elmerengve nézte az arczképet. Merengéséből léptek zaja zavarta fel. Hirtelen felvetette a fejét, amikor az ajtó kinyílt. A szobaleány lépett be.

— Mi az, ki jön?

— Egy ember van itt.

— Van nála valami?

— Nincs!

— Akkor nem tudom ki lehet és mit akar. Kérd meg tőle.

A szép asszony felállott, az arczképet letette, egy kis szalon asztalra s idegesen járkálva várta visaza a szobaleányt, a ki csakhamar újra belépett.

— Nos?

— Hadák Tódornak mondta magát.

A szép asszony ajkára harapott s idegesen intett a leánynak:

— Bocsásd be.

Mikor Hadák belépett, a szép asszony elébe sietett.

— Nos? Hát mi történt?

— Ma nem lehetett asszonyom.

— Miért? Miért?

— Fenn voltak mindnyájan.

— Fenn voltak. Ők?

— Vendégeket láttam. Szerencsém, hogy nem vetek észre és visszatérhettem. A szép asszony idegesen sétált fel s alá.

— Ez bosszantó... bosszantó!...

Mindegy. Holnap újra kezdjük. Hajlandó?

— Természetesen!

— Nézze, nézze, itt az asztalon. Látja ezt az ezer koronát. Szibarany mind. Ezt szántam önnek. Készen volt. De holnap éjjel megkaphatja, ha elhozza azt a gyermekemet nekem.

Hadák szeme ragyogott, mikor az aranyakat meglátta.

— Bizhat bennem asszonyom. Holnapra teljesítem kérését.

(Folyt. köv.)

Debreczeni boszorkányok.

— Regény. —

(Folytatás.)

Karolint erre karonfogta a fiatal férj s beszélgetve sétált vele a hosszú uton.

Mikor jönnek? — kérdezta Karolin.

— Ugy tudom, hogy pont tizenkét órákor.

— És miről tudjuk meg, hogy itt vannak?

— A nagyérdőre vezető uton akárhány kocsi elhalszik, ugyan erősen ide hallatszik a zörgése. Nem szalaszthatjuk el ezt sem.

— Reméli, hogy sikeres lesz ez a kis csel?

— Azt hiszem. Különben, Miczike okos asszony, ő tudja, hogy mit csinál.

Ugyanazon idő alatt, míg ők karonfogva sétáltak és beszélgettek, a péterfiai temető mellett újra találkoztak Miczike és Horlách Elek.

Miczike ismét felöltötte magára az anyóka ruháját, őszhaját, szemüvegét. Csak hogy most, mikor holdvilág sütött s nappali fény árasztotta el a tájat, erősen figyelnie kellett a Horlách viselkedését s különösen kerülni kellett a tekintetét, nehogy egy pillanatban meglássa, hogy ragyog az ő szeme s ez a ragyogás, ez a tűz elárulja, hogy kedves, fiatal, szép asszonyt takar a banya guyajája.

Mikor találkoztak, Miczike meggörnyedve, botra támaszkodva állott előtte.

— Tehát eljött?

— A mint akarta?

— Csakugyan meg akar győződni arról, hogy Karolin mást szeret.

— Meg!

— Okosan. Én a szavamot tartom. Ülünk fel az ön kocsijára és menjünk. A légyott percze elérkezett. A boldog fiatalok már együtt vannak.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma, kedden bérletszűnetben MÁNDOKY BÉLA 40 éves színészi jubileuma alkalmából díszelőadásul:

Sheridán Richard.

Színjáték 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Sheridán Richard	—	Mándoky Béla.
Champrosé Hector, marquis,	—	francia emigráns
Golden	—	— Odry Á.
Dunbár, commodor, parlamenti tag	—	— Bartha I.
Spencer lord	—	— Tanay Fr.
Paddy, irlandi koldus	—	— Sziklay M.
Murzius, orvos	—	— ifj. Szathmáry.
A walesi herceg	—	— Pataki B.
Lőwre	—	— Csatár.
Grabb	—	— Péchy L.
Bull	—	— Nagy Gy.
O' Domor Zsuzsánna	—	— Fái Flóra.
Cardivel Cecilia, hercegnő	—	— Komjáthy T.
Deborah, unokanénje, quakernő	—	Kiss Irén.
Portland, márkiné	—	— Breznay A.

Holnap, szerdán két előadás:

délután 3^{3/4} órákor félhelygrakkal:

Az „Uránia“

budapesti tudományos színház előadása.

este 7 órákor „A“ bérletben:

Szegény Jonathán.

Nagy operette 3 felvonásban.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron levő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satin és batisz-tokat, haraszt-kendőket,

valamint

szőnyegeket, függönyöket

tetemesen leszállított áron árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab

maradék női ruhaszövetekből

feltűnő olesó áron

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt 75 kr.

Gyönyörű ujdonságok

művészi kivitelű

FÉNYKÉPEKBEN,

ugymint: Relifek, Pig-

mentek

olaj és aquarell

coloritok,

Platinotípiák

stb.

Elsőrangú
műtermek
mintájára
berendezett

MODERN FÉNYYIRDA

Szabolcsmegye, Szakoly
község határában

70 kat. hold

15 éves tölgyerdő

vágás alá eladó.

Értekezhetni: Jámbor Pállal
Geszteréd határában, vasuti
állomás Téglás, posta Bököny,
távirda Balkány.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsás s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsesal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Apró hirdetések.

Pezsgős üveg darabja 1. kr. Czim a kiadóban.

Kohn Henrik régi jóhírnevű fűszerkereskedésében a vevők kellemes meglepetésben részesülnek, mert a czég vevőinek a szelvények után jutalékot ad.

Hazai gyártmány! a legkitűnőbb anyagból férfi, női- és gyermekecipők saját czipőgyáramban kizárólag honi iparként készítették kiváló nagy czipőraktárban csakis saját gyártmányom árusítatik. Az árukitűnőségéről, valamint az árak olcsóságáról kezeskedem Nemes Gábor czipész a város-házzal szemben.

Teli blouzek velez és flanelből feltűnő olcsó árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Kitűnő hatású bedörzsölő szer csusz kőszvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hűlés okozta ideg és izomfájdalmakat biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek örvendő **PARADICSOM-SZESZ**. Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona. Kapható a **Korona** gyógyszerárban. Péterfia-utca.

Intelligens fiatal özvegy, idősebb vagynnos ur állandó barát-ságát berosi. Levelet állandó jeligére postere-tante.

Két okleveles volt főgymnasinmi tanár előkészít tanulókat magán és javítóvizsgálatra bármely intézetből, valamint leány növendékeket gymnasiumi osztályok elvégzésére. Czim megtudható lap e kiadóhivatalában.

Köhögés ellen Pemete-fü czukorka Borssy czukrázdába kapható egy doboz 20 fillér.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék férfiak részére **Schwartz Dániel** dohányzóeszköz különlegességi üzletében kaphatók.

Karácsonyi faragott díszajándéktárgyak különféle czélra és kivitelen elörájtolt, vagy himzett betéttel kaphatók **Füstös testvéreknél**, Stenczinger-házban.

Kényelmes uri lakás 4 szoba, 1 előszoba, 1 pincze szoba, 1 nyári lugas mellékhelyiségekkel Fűvészkert-utca 22 ik szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni: ugyanott a háztulajdonos helyettesével **Singlár Gyula** ural.

Egy régi hentes és mészáros bolt külön bejárattal azonnal kiadó vagy eladó. Fűszerüzletnek is alkalmas. **Varga-utca 31.**

Egy jó karban levő pedálos czimbalom olcsón eladó. **Kut-utca 30.**

Sima szőlővessző peronosporas lisztharmat és jégverés

mentes, őszi szállításra a következő fajokban kapható **Kardos László** sétakerti csemege szőlőtelepéről:

Fehér Chasselas	1000 drb.	6 "
Piros Chasselas	" "	8 "
Chasselas de Fontainbleau	" "	8 "
Raisin de Calabre	" "	16 "
Paszatutti	" "	12 "
Muscat Alexandrion	" "	16 "
" Lunel.	" "	6 "
" Frontignan.	" "	16 "
" Hamburg	" "	16 "

ANTAL VINCZÉNE

szabászati és női ruha varró terme közelgő

b á l i

idényre ajánlja a legújabb divatszerinti ruhák elkészítését a legsikkesebb kivitelenben, szolid ár, jó izléssel.

Csapó-utca 18., gyógytár udvarban.

Jó derékvarró és tanuló leányok felvételnek.

Legjutányosabb árban kaphatók **Gyermek játékok**

és **Karácsonyi ajándék tárgyak**

Szent-Királyi Tivadar. müipar áru üzletében.

Arany és ezüst ékszerek, zsebórák
Karácsonyi és Ujévi ajándék tárgyak
legolcsóbb bevásárlási forrása.

Bárki is bizalommal forduljon hozzám, pontos, szolid kiszolgálásról, jó és olcsó árakról meggyőződést szerezhet.

Javításokat, rendeléseket — **jótállás mellett** gyorsan és pontosan teljesítek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Pintér Gusztáv

Szent-Anna-utca 2. Frölich könyvkereskedővel szemben.

Vas árukészletemet

mélyen leszállított árban bocsátom forgalomba, a mennyiben

vasüzletemet a Kereskedelmi és Ipar kamara palotájába (Frohner-száll. mellé.) fogom áthelyezni.

Teljes tisztelettel

Nánássy Lajos,

vaskereskedő.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzlethelyiségeimet **1900. október 29-én**

A **Simonffy-utcai városi bérházba**

a saroktól 2-ik bolt

helyeztem át.

Az őszi és téli idényre érkezett nagyválasztéku divatos bel és külföldi gyapjuszöveteket, szines atlasz és adriákat, valamint őszi és téli maradék öltöny szöveteket rendkívül olcsó árak mellett árusítom.

KLEIN JAKAB

POSZTÓKERESKEDŐ

Alapítatott 1883-ban.

Gyermek játékokat

ugyszintén

Karácsony és Ujévre

alkalmas dísz tárgyakat

legnagyobb választékban ajánl

SCHWARZ M. L.

Főp. cz, **Schéffer-háza**, a posta mellett.

Legolcsóbb beszerzési forrás!